

WAT IS EEN RECHTSSTAAT

KORTE OMSCHRIJVING

Vertel eerst aan de hand van de dia (met de kaart van Nederland) wat een rechtsstaat is. Laat daarna het filmpje zien waarin een rechter, een politiemann en een burgemeester vertellen wat ze met de rechtsstaat te maken hebben. Vraag daarna aan de deelnemers wat ze gezien hebben en of ze daar vragen over hebben. Vraag de deelnemers om in hun eigen woorden te vertellen wat een rechtsstaat is.

DOEL

De deelnemers een indruk geven wat de rechtsstaat is. Laten zien dat de rechtsstaat van belang is, maar ook beperkingen kent.

DUUR

15 minuten

BENODIGDHEDEN

Beamer, internet, mogelijkheid filmpje met geluid te laten zien. Filmpje op USB stick (en via youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=B2tvYasXhAI>)

Powerpoint rechtsstaat.

HANDLEIDING

1) Vertel het volgende bij de dia met de kaart van Nederland:

In een rechtsstaat hebben we een aantal afspraken voor de manier waarop we met elkaar omgaan.

Vertel om te beginnen wat de belangrijkste regel in een rechtsstaat is: wij zijn beschermd tegen de overheid (regering). In de PowerPoint worden daarna de volgende drie kenmerken van een rechtsstaat getoond:

1. Scheiding der machten, om te voorkomen dat iemand of bijvoorbeeld de regering teveel macht krijgt. De rechterlijke macht zorgt ervoor dat we onafhankelijke rechters hebben die niet worden beïnvloed door de andere machten.
2. We hebben een grondwet waarin de grondrechten van de burgers zijn vastgelegd.
3. Ook de overheid moet zich aan de wet houden. In de wet is vastgelegd wat de overheid wel en niet mag doen. Er moet bijvoorbeeld in de wet staan dat een bepaalde handeling strafbaar is, dit mag niet achteraf pas worden bepaald.

Blijf niet te lang hangen in de uitleg. Het kan zijn dat er direct discussie ontstaat ("In de praktijk werkt dat echt niet zo!"). Zeg dan dat het filmpje dat zo volgt over die praktijk gaat en dat de deelnemers daarna zelf kunnen aangeven wat er wel en niet werkt in de rechtsstaat.

- #### 2) Introduceer dan het filmpje:
- De rechtsstaat? Wat heb je er eigenlijk aan? In deze film stellen we deze vraag aan een politiemann, een rechter en een burgemeester. Start het filmpje (klik op de foto in de PowerPointpresentatie).

3) Check of iedereen het filmpje begrepen heeft. Vraag of iemand in eigen woorden kan uitleggen wat een rechtsstaat is.

Uit het antwoord moet blijken dat in een rechtsstaat de macht van de overheid beperkt wordt door regels. Iedereen moet zich aan die regels houden, ook de regering, de politie en de koning. Deze wetten en regels beschermen de vrijheid van de burger. Natuurlijk zitten er grenzen aan deze vrijheid, die zijn vastgelegd in wetten.